

Uitvoeringsregels aankeuren van Look-alikes

UITVOERINGSREGELS AANKEUREN VAN LOOK-ALIKES

Inhoud

Inleiding	2
Aanvraag van de aankeuring	3
Administratie van de aanmeldingen	4
De aankeuringsprocedure	4
I. Algemene vereisten	4
II. Exterieur vereisten	5
III. Beoordeling gedrag	6
IV. Gezondheidsonderzoeken	6
V. DNA-afname	7
Aantal aankeuringen	8
Locatie aankeuring georganiseerd door rasvereniging(en)	8
Informatie en aanspreekpunt tijdens de aankeuring	8
Administratie bij Raad van Beheer naar aanleiding van aankeuringen	9
Fokken met in de Bijlage G-0 toegelaten hond	9
Promotie van de aankeuringen	9
Evaluatie van de aankeuringen	9

Inleiding

Vanuit de Werkgroep Fokkerij en Gezondheid is een voorstel gedaan om de reeds in het Kynologisch Reglement opgenomen mogelijkheden voor het openen van het gesloten stamboek van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland toegankelijker te maken voor rasverenigingen wanneer dit aantoonbaar in het belang is van het ras. Deze uitvoeringsregels hebben tot doel om het aankeuren van look-alikes onder voorwaarden te vereenvoudigen en het aankeurproces te uniformeren..

De totale hondenpopulatie in Nederland bestaat uit zo'n 1,5 tot 1,8 miljoen honden. Ongeveer een 0,5 miljoen van deze honden zijn in het bezit van een FCI-stamboom. Dat betekent dat meer dan twee derde van de hondenpopulatie in Nederland geen stamboom heeft.

Een manier om de genetische diversiteit binnen een ras toe te laten nemen, is populatievergroting. Samenwerking met buitenlandse rasverenigingen kan een belangrijke positieve bijdrage leveren aan een grotere diversiteit binnen een populatie, maar ook het gesloten stamboek openen en de mogelijkheid creëren look-alikes toe te voegen aan de populatie. Look-alikes zijn honden die lijken op een bepaald ras qua uiterlijk en gedrag, maar niet zijn ingeschreven in een door de FCI erkende stamboekhouding.

Hierbij is het belangrijk dat we ons realiseren dat look-alikes heel divers kunnen zijn wat betreft afstamming en daarmee ook wat betreft de toegevoegde waarde voor de populatie.

Een look-alike van een rashond kan daarmee zijn:

- een hond waarvan beide ouderdieren en dus alle voorouders onbekend zijn;
- een hond waarvan één ouder een stamboomhond is waarvan de afstamming bekend is, en de andere ouder een hond met onbekende afstamming;
- een hond waarvan beide ouderdieren met hun afstamming bekend maar van verschillend ras zijn, dus een raskruising tenzij hier al een outcross plan aan ten grondslag ligt;
- een hond waarvan beide ouderdieren met hun afstamming bekend en van hetzelfde ras zijn, maar waarvoor geen stamboom is aangevraagd of afgegeven.

De mogelijkheid voor het openen van een stamboek is in het KR geregeld in artikel III.7 lid 1a en lid 2.

De uitgangspunten zijn in het Kynologisch Reglement helder en duidelijk omschreven:

- er moet een plan van aanpak aan ten grondslag liggen;
- het moet leiden tot een verbetering van het ras of een verbreding van de fokbasis;

- de basis is overleg en samenwerking tussen de rasvereniging(en) en Raad van Beheer; de Raad van Beheer beslist.

Deze uitvoeringsregels beschrijven slechts de uitvoering van het aankeuren en staan los van het plan van aanpak.

De rasvereniging zal dus nog moeten aantonen dat het aankeuren nodig is, door:

- een korte beschrijving van ras en fokdoel te geven;
- populatie gegevens te beschrijven, voor zover mogelijk ook populatie gegevens uit het buitenland;
- aan te geven welke gezondheidsproblemen spelen en welke dreigen. Inteelt/verwantschap hierbij betrekken;
- inspanningen aan te geven die door de rasvereniging zijn ondernomen om de problemen te ondervangen.

Voor het opstellen van een plan van aanpak is een checklist opgesteld; deze is te vinden op de website van de Raad van Beheer ([klik hier](#)).

Deze uitvoeringsregels beperken zich tot een kwalitatief hoogwaardige procedure voor het aankeuren van look-alikes, met als doelstelling de kans zo groot mogelijk te maken dat de aangekeurde look-alikes ook daadwerkelijk een positieve bijdrage kunnen leveren aan de fokkerij van het ras.

Dit is van groot belang omdat naast een positief effect van het aankeuren van look-alikes er ook negatieve neveneffecten kunnen zijn.

Zo zouden honden die niet volgens het KR van de Raad van Beheer zijn gefokt, denk bijvoorbeeld aan overtreding van inteelt beperkende maatregelen, via aankeuring alsnog in het stamboek opgenomen kunnen worden. Ook kunnen erfelijke ziektes en afwijkingen in een ras geïntroduceerd worden door honden met onbekende afstammingen. En van look-alikes met onbekende afstamming is de verwantschap met de stamboompopulatie niet duidelijk.

Om deze negatieve neveneffecten zoveel mogelijk te reduceren worden deze uitvoeringsregels voorgesteld die niet alleen de exterieurkeuringen beschrijven maar ook gezondheidsonderzoeken, gedragstesten en DNA-onderzoek onderdeel laten zijn van de procedure voor het aankeuren van look-alikes.

Aanvraag van de aankeuring

Aankeuringen worden centraal georganiseerd en verwerkt door de Raad van Beheer. Deze centrale registratie vergroot de objectiviteit van de procedure en geeft een beter inzicht in de omvang van de aanmeldingen en de rassen die het betreft. Daarnaast kan zo worden

gemonitord of er nog een herkansing mogelijk is. Daarbij is men niet afhankelijk van de beschikbare vrije tijd van vrijwilligers.

Via de website van de Raad van Beheer kan een eigenaar zijn hond, indien deze lijkt op een ras waarvoor aankeuringen mogelijk zijn, aanmelden voor een op de website vermelde aankeuring. Daarnaast is op deze website meer informatie te vinden over de aanmelding, de aankeuring en de voorwaarden die in dit traject aan de hond worden gesteld. De eigenaar voldoet hier tevens de daarvoor geldende tarieven (zie tarievenbesluit). De eigenaar wordt bij de aanmelding gevraagd toestemming te geven voor het delen van de gegevens van de hond en de uitslagen met de rasverenigingen, publicatie van de gezondheidsonderzoeken, etc. Wanneer deze toestemming niet wordt gegeven, kan de aanmelding niet worden afgerond.

Daarnaast kunnen aankeuringen door of in overleg met de rasvereniging(en) worden georganiseerd. Om de aankeuringen uniform te houden, dient wel te worden voldaan aan de kaders gesteld door de Raad van Beheer.

Administratie van de aanmeldingen

De aanmeldingen die binnen komen via de website van de Raad van Beheer worden verwerkt door de Raad van Beheer. Hierin worden de relevante gegevens vermeld die staan beschreven in het artikel III.12 KR.

De aankeuringsprocedure

Ieder FCI (of nationaal) erkend ras heeft een rasstandaard waarin onder andere het exterieur, het gangwerk en het gedrag is beschreven. Look-alikes zullen in voldoende mate aan de rasstandaard moeten voldoen alvorens ze in de Bijlage G-0 van het stamboek kunnen worden opgenomen. Bij het bepalen van de geschiktheid van de look-alike zijn de volgende aspecten aan de orde:

- I. algemene vereisten;
- II. exterieur vereisten;
- III. gedrag;
- IV. gezondheid;
- V. DNA-afname ten behoeve van een DNA-profiel en positie in de populatie

I. Algemene vereisten

Voordat een hond in aanmerking komt voor een aankeuring moet deze aan de onderstaande algemene eisen voldoen. Alleen wanneer hieraan is voldaan kan de hond deelnemen aan de aankeuring.

1. De hond dient bij inschrijving en bij de aankeuringsprocedure identificeerbaar te zijn door middel van een microtransponder (chip). Het chipnummer wordt

vermeld op alle uitslagen van de verschillende onderdelen van de aankeuring. Bij elk onderdeel wordt de identiteit van de hond geverifieerd middels een chipreader.

2. De hond dient in het bezit te zijn van een Europees hondenpaspoort en afdoende beschermd te zijn tegen de gebruikelijke ziekten.
3. De hond dient bij deelname aan de aankeuring tenminste 18 maanden oud te zijn.

II. Exterieur vereisten

De exterieurkeuring wordt uitgevoerd door twee keurmeesters hetgeen de objectiviteit van de beoordeling ten goede komt. De keurmeesters moeten bevoegd zijn voor het ras waartoe de hond wordt aangekeurd en in Nederland zijn opgeleid en benoemd.

Keurmeesters die aankeuringen verrichten dienen voorafgaand een nascholing te volgen voor het op een zo eenduidige manier beoordelen van look-alikes.

Wanneer een aankeuring wordt georganiseerd door de rasvereniging moet de rasvereniging de Raad van Beheer verzoeken akkoord te gaan met de door haar voorgestelde keurmeesters. In het geval de Raad van Beheer daarmee akkoord gaat, wordt door de Raad van Beheer geen andere keurmeester aangewezen. De keurmeesters beoordelen uitsluitend of de aan te keuren hond qua exterieur en gedrag in **voldoende** of onvoldoende mate **lijkt** op het ras waarvoor hij aangekeurd wordt en stellen daartoe in samenspraak een keurverslag op. Indien er meer dan twintig honden gekeurd worden, worden zij bijgestaan door een schrijver.

Bij de aankeuring van look-alikes worden geen exterieurkwalificaties (uitmuntend, zeer goed, goed en matig) gehanteerd. Er wordt, aan de hand van de rasstandaard, slechts aangegeven of de hond in **voldoende** mate op het ras lijkt waarvoor hij aangekeurd wordt en derhalve wat de aankeuring betreft **stamboekwaardig** is of niet.

Het rastypische gedrag of afwijkingen daarvan worden tevens bij de beoordeling betrokken, net als het algemeen welzijn van de hond.

Wanneer het ras waartoe de hond wordt aangekeurd op de RSI-lijst voorkomt, worden bij de aankeuring tevens de ras specifieke instructies in acht genomen.

Op het aankeuringsformulier dient ten aanzien van de in de RSI-lijst genoemde aandoeningen specifiek te worden aangegeven in hoeverre de hond bepaalde ongewenste eigenschappen vertoont. Honden met overdreven, welzijnsbeperkende of schadelijke raskenmerken kunnen nooit de waardering stamboekwaardig krijgen.

Wanneer een hond de waardering stamboekwaardig heeft gekregen, voldoet de hond in voldoende mate aan de rasstandaard van het ras waartoe de hond is aangekeurd en is de hond volgens de keurmeesters geschikt voor opname in de Bijlage G-0 van het stamboek.

Het verslag van de aankeuring wordt ongeacht de uitslag verzonden naar de Raad van Beheer, dit kan digitaal plaatsvinden. De keurmeesters, de rasvereniging(en) en de eigenaar van de hond ontvangen het verslag. De organiserende rasvereniging zorgt voor het toesturen van het verslag aan de Raad van Beheer, de keurmeesters en de eigenaar. De Raad van Beheer zorgt ervoor dat andere rasverenigingen van hetzelfde ras een verslag ontvangen.

III. Beoordeling gedrag

Naast de gezondheid en het exterieur is het gedrag van de aan te keuren hond essentieel. Het gedrag van de hond is onderdeel van de aankeuring. Het gedrag moet passend zijn bij de oorspronkelijke eigenschappen en het rastypische gedrag van dat ras.

Te allen tijde moet voorkomen worden dat nieuwe, potentieel gevaarlijke karaktereigenschappen aan het ras worden toegevoegd, hiermee dient bij de beoordeling rekening gehouden te worden. De honden mogen naar mensen en andere honden geen extreem gedrag vertonen, zoals bijvoorbeeld angst of agressie.

Wanneer de hond tijdens de aankeuring niet benaderbaar is voor de keurmeesters of dierenarts, dan wel angst of agressie toont naar omstanders of andere honden, krijgt de hond de beoordeling niet-stamboekwaardig van de keurmeesters. Het gedrag wordt, voor zover te beoordelen, specifiek in het aankeuringsformulier vermeld en als zodanig gerapporteerd aan de Raad van Beheer.

Ten aanzien van de voor het ras vastgestelde gedragstest geldt hetzelfde als voor de gezondheidsonderzoeken. Een aantal rassen moeten eerst met goed gevolg een (MAG)-test af leggen alvorens ze voor de fokkerij kunnen worden ingezet. Voor de tot een van die rassen aan te keuren of reeds aangekeurde honden geldt dezelfde verplichting. Voorafgaand aan opname in Bijlage G-0 dient de hond met goed gevolg de (MAG)-test te hebben afgelegd.

Indien in het Verenigingsfokreglement (VFR) van de rasvereniging een werkgeschiktheidstest (WGT) is opgenomen kan door de rasvereniging ook een verplichte WGT toegevoegd worden aan de procedure voor het aankeuren van look-alikes.

IV. Gezondheidsonderzoeken

Uitgangspunt bij het aankeuren is alleen honden aan het ras toe te voegen die positief aan dat ras kunnen bijdragen. Derhalve is ervoor gekozen dat de hond niet alleen de beoordeling “stamboekwaardig” moet hebben gekregen tijdens de aankeuring, maar ook moet voldoen aan de voor het ras vastgestelde gezondheidsonderzoeken en overige gezondheidseisen, zoals vastgelegd in het plan van aanpak, alvorens de hond wordt ingeschreven in de Bijlage G-0 van het Nederlands Honden Stamboek.

De geprotocolleerde gezondheidsonderzoeken zijn op dit moment beschikbaar voor honden met en zonder een stamboom.

De look-alike moet eerst de gezondheidsonderzoeken ondergaan en daarna de beoordeling op exterieur.

De uitslagen van de voor het ras relevante voorgeschreven gezondheidsonderzoek(en) uit het plan van aanpak worden door de eigenaar van de hond naar de Raad van Beheer gezonden. De Raad van Beheer verwerkt deze uitslagen vervolgens in haar eigen administratie.

V. DNA-afname

Na afloop van een aankeuring wordt er DNA van de hond afgenomen door een bevoegde afgevaardigde van de Raad van Beheer. De kosten van deze DNA-afname en verwerking komen voor rekening van de eigenaar en maken deel uit van de totale kosten voor de aankeuring.

DNA-mogelijkheden worden mogelijk in de nabije toekomst uitgebreid naar SNP-markers.

Verwantschapsonderzoek

Er is een belang bij het achterhalen van de voorouders van de aangekeurde look-alikes. Als de afstamming van aangekeurde look-alikes onbekend is, bestaat de mogelijkheid dat de look-alikes gekruist worden met rashonden waaraan zij sterk verwant zijn. In het Kynologisch Reglement worden bepaalde kruisingen met directe verwanten uitgesloten (zie artikel VIII.2 KR). Het is belangrijk te voorkomen, dat honden waarvoor geen stamboom aangevraagd kon worden omdat de combinatie niet voldeed aan de criteria voor stamboomafgifte, via de weg van de aankeuring alsnog in het stamboek worden ingeschreven.

In de toekomst zijn nieuwe mogelijkheden te verwachten voor het DNA-onderzoek. De SNP-markers kunnen naast de controle van de afstamming ook ingezet worden voor andere doeleinden. Te denken valt aan het bepalen van de genetische variatie in een populatie, maar ook heterogeniteit berekeningen op een combinatie, ras bepaling, mutaties die voor ziektes staan en het zogenaamde 'mate select' zodat combinaties van ouderdieren slim gemaakt wordt.

De SNP analyse kan daarmee in positieve zin bijdragen aan de beleidsontwikkeling op meerdere terreinen.

Voor rasvereniging(en) is het mogelijk om in het plan van aanpak vast te leggen dat een aangekeurde hond slechts ingezet mag worden voor de fokkerij indien deze hond en de

hond waarmee deze gecombineerd gaat worden beiden in het bezit zijn van een SNP profiel. Op deze manier kan bekeken worden of de honden niet te sterk aan elkaar verwant zijn.

Op het moment dat aan alle voorwaarden van het aankeuringstraject is voldaan en gecontroleerd is of de gegevens overeenkomen, wordt de hond ingeschreven in de Bijlage G-0 van het stamboek.

Bij inschrijving in de Bijlage G-0 krijgt de hond een officieel N.H.S.B.-nummer. De stamboom, het eigendomsbewijs (digitaal) en het DNA-certificaat (digitaal) worden vervolgens door de Raad van Beheer aan de eigenaar beschikbaar gesteld. Tevens wordt de opname in het stamboek gemeld aan de rasvereniging(en) van het ras waartoe de hond is toegelaten en ontvangen deze rasverenigingen alle uitslagen van de aankeuringsprocedure.

Aantal aankeuringen

Aankeuringen worden centraal georganiseerd en daarnaast door of in overleg met de rasvereniging georganiseerd zo vaak als nodig.

Locatie aankeuring georganiseerd door rasvereniging(en)

Rasverenigingen kunnen zelf bepalen hoe en waar zij aankeuringdagen organiseren. Aankeuringen kunnen ook plaatsvinden tijdens andere evenementen van de rasvereniging. De rasvereniging vraagt de aankeuring aan bij de Raad van Beheer en geeft aan op welke datum en locatie zij voornemens is deze aankeuring te organiseren en welke keurmeesters de vereniging daartoe wil uitnodigen. De rasvereniging levert tevens de gegevens van de honden aan die mee doen aan de aankeuring.

Informatie en aanspreekpunt tijdens de aankeuring

Voorafgaand aan de aankeuring ontvangt de eigenaar van de deelnemende hond informatie waarbij wordt ingegaan op de procedure van de aankeuring. Tijdens de aankeuring is er een afgevaardigde namens de Raad van Beheer aanwezig.

Deze afgevaardigde is verantwoordelijk voor de organisatie en zorgt dat de keurmeesters tijdig aanwezig zijn en beoordeelt of het verslag volledig is ingevuld alvorens hij/zij het inneemt en klaar maakt voor verzending aan de Raad van Beheer. Deze afgevaardigde zendt de DNA swabs rechtstreeks naar het laboratorium dat de DNA-verificatie verzorgt en zorgt tevens voor de uitgifte van de afschriften van het aankeuringsformulier aan de keurmeesters en de eigenaar.

Administratie bij Raad van Beheer naar aanleiding van aankeuringen

De afdeling stamboekhouding van het bureau van de Raad van Beheer verwerkt de documenten welke naar aanleiding van een aankeuring door de Raad van Beheer zijn ontvangen. Wanneer een hond de aankeuring niet met succes heeft doorlopen zal dit geregistreerd worden met opgave van reden(en) bij de Raad van Beheer.

Nadat een hond een aankeuring met succes heeft doorlopen, wanneer voldaan is aan de voor het ras verplichte gezondheidsonderzoeken en de betaling voor inschrijving is voldaan, wordt de hond opgenomen in de Bijlage G-0 van het stamboek.

Indien de uitkomst van de aankeuring “niet stamboekwaardig” is, mag de hond tegen betaling één herkeuring aanvragen. De Raad van Beheer ziet erop toe dat een hond aan maximaal twee aankeuringen deel kan nemen.

Fokken met in de Bijlage G-0 toegelaten hond

De in de Bijlage G-0 toegelaten hond mag met in het N.H.S.B. of een der Bijlage ingeschreven honden gekruist worden van hetzelfde ras

Promotie van de aankeuringen

De mogelijkheid tot het aankeuren van look-alikes kan door de rasverenigingen via hun eigen kanalen worden aangekondigd.

Ook de Raad van Beheer zal de aankeuringen publiceren en bekend maken via haar eigen media.

Evaluatie van de aankeuringen

De afdeling stamboekhouding van het bureau van de Raad van Beheer houdt bij hoeveel honden er worden aangemeld, tot welk ras de hond aangekeurd wordt en hoeveel honden daadwerkelijk worden ingeschreven in de Bijlage G-0. Meerdere gegevens worden vastgesteld zodat evaluatie mogelijk is.

Ook zal het financiële aspect van de aankeuringen jaarlijks geëvalueerd worden. Dit aan de hand van het aantal inschrijvingen en de kosten die gemaakt worden voor de organisatie van de aankeuringen en de verwerking hiervan.

Het evalueren van het effect van het aankeuren van look-alikes op de populatie is een minder makkelijke opgave. Het effect op de genetische diversiteit van de populatie alsmede de gezondheid is vooralsnog niet te controleren; dit is afhankelijk van veel variabelen.

De Raad van Beheer zal zich, in overleg met de rasverenigingen, maximaal inspannen om de effecten op de genetische diversiteit en de positieve en/of negatieve gevolgen van de aankeuring van look-alikes op de gezondheid te registreren, monitoren en evalueren.

Datum inwerkingtreding: 1 januari 2022